

Seat No. : _____

SB-114
September-2020
M.A., Sem.-IV
508 : Sanskrit

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- सूचनाओ : (1) विभाग-1 मांथी गमे ते त्रशु प्रश्नोना उत्तर आपो.
(2) विभाग-2 मांथी गमे ते आठ प्रश्नोना उत्तर आपो.
(3) डेतुलक्षीना दरेक प्रश्ननो गुणुत्मार 1 छे.

विभाग – 1

1. व्यायोगनां लक्षणो आपी “मध्यमव्यायोग” नुं कथावस्तु समज्जवो. 14
2. महात्मारत अने मध्यमव्यायोगनां आंतरसंबंधने उदाहरण सहित वर्णवो. 14
3. केशवदासनं शब्दचित्र आलेखो. 14
4. “मध्यमव्यायोग” शीर्षकने समज्जवो. 14
5. शुनःशेषाभ्याननी विषयवस्तुनी विशिष्टताओ जणुवो. 14
6. अष्टुर्गतनुं पात्रालेखन करो. 14
7. अनुवाद करो : 14
ऋषे पुनर्मे पुत्रं देहीति । नेति होवाच विश्वमित्रो, देव वा इमं मह्यमरासत इति । स हि देवरातो वैश्वामित्र आस ।
तस्य एते कपिलेयवाध्रवाः । स होवाच अजीगर्तः सौयवसिः । त्वं वाएहि । स हावा अजीगर्तः सौयवसि ।
दन्तान्वस्य पुनर्जायतामथ त्वा यजा इति । तथेति तस्य ह दन्ताः पुनर्जङ्गिरे । तँ होवाचाज्ञन वा अस्त पुनर्दन्ता
यजस्व माऽनेनेति । सहोवाच । यथा वै ।

8. નીચેનામાંથી ગમે તે એકનો અનુવાદ કરો : 14
- (1) યુદ્ધપ્રિયાશ્ચ શરણાગત વત્સલાશ્ચ દિનેષુ
 પક્ષપતિતાઃ કૃતસાહસાશ્ચ ।
 એવંવિધપ્રતિભાયાકૃતિચેષ્ટિતાનાં
 દણ્ડં યર્થાહમિહ ધારયિતું સમર્થાઃ ॥૧॥
- (2) સજલજલદગાત્રઃ પદ્મપ્રાપ્તક્ષો મૃગપતિ
 ગતિલીલો રાક્ષસઃ યોગ્રહંષ્ટ્ર ।
 જગતિ વિગતશઙ્કસ્ત્વદ્ વિધિનાં સપક્ષં
 સસુતપરિજનં ભો હન્તુકામોઽભ્યુપૈતિ ॥

વિભાગ – 2

9. નીચેનામાંથી આઠ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :
- (1) ભરતવાક્યમાં વ્યાસે કોની સ્તુતિ કરી છે ? 1
- (2) સૂત્રધારે ઘટોત્કચને કોની સાથે સરખાવ્યો છે ? 1
- (3) વ્યાયોગ કેટલા અંકનું રૂપક હોય છે ? 1
- (4) પિતાનાં હૃદયો કેવા હોય છે ? 1
- (5) બ્રાહ્મણી શા માટે બલિદાન આપી શકતી નથી ? 1
- (6) મધ્યમપુત્ર કોને વહાલો છે ? 1
- (7) ઘટોત્કચ કોણ છે ? 1
- (8) કેશવદાસ કોને શરણે જવાનું નક્કી કરે છે ? 1
- (9) 'એતરેય' શબ્દની વ્યાખ્યા આપો. 1
- (10) એતરેય બ્રાહ્મણમાં જીવનની ત્રિવિધ એષણાઓમાં કઈ એષણા પ્રબલ છે ? 1
- (11) એતરેય બ્રાહ્મણનાં સંબંધ કયા વેદ સાથે છે ? 1
- (12) શુનઃ શેષ આખ્યાનમાં કયા ત્રણ પિતાની તુલના કરવી આવશ્યક લાગે ? 1